

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. augusztus 13.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

A MAGYARSÁG ÚTJA

Körös körül búgnak a cséplőgépek, míg e sorokat írjuk, ontják az Isten áldását, a búzát, a rozst, az esztendei kenyert. Száz és száz szorgalmas kéz hánnyá a kéréket, kötözi a zsákokat és hordja a hombarba. Ennél szebb zenekíséretet igazán nem tudnánk elképzelni munkánkhoz. Azért is adta meg a jó Isten ezt az égi zenét csak egyszer egy évben, hogy meg tudjuk becsülni az áldott mindennapi kenyeret.

De vajjon meg fogjuk-e becsülni? Gondolunk-e arra, hogy dicső honvédeink a messi orosz rónának, ahogy a dermesztő téli fagyban, úgy most a pokoli hőségben halált megvetve állják a vártat? Gondolunk-e arra, hogy a hadiárvak nyújtják kezüket egy falat kenyérért, a honvédözvegyek a megdicsőült családfe tartó helyett felénk tekintenek? És legfőképpen gondolunk-e arra, mi lenne a magyar rónák áldásából, a magyar kenyérből, ha honvédeink sziklaszilárd védőfal nem állna ott a messi távolban s a bolsevista csizmák tipornák édes hazánk földjét?

Orel alatt hatszáz divízió (600x20.000 12.000.000) vívja a világ legnagyobb csatáját az ukrainai kenyérért. Ez a csata mutatja meg, mekkora értéke van a kenyérnek. Sztalin kiadta a parancsot, át kell törni a frontot, bármily áldozatba kerül is. Miért? Mert Oroszországban nincs kenyér és mert Ukrajnában már sárgulnak a mezők. Érik a búzalkalás, amit magyar honvédek és német katonák vetettek és öntöztek saját vérükkel.

Blutnühle! Vérmalom! Így nevezik a németek az Orel alatti borzalmakat. Valóban találó elnevezés! A német Tigrisek és harci gépek a levegőben és a földön mint egy óriási malom őrlik fel a bolsevista divíziókat, a sok ezer páncélost, repülőgépet és az emberek százazreit. Ennek a borzalmas malomnak garatjába nem búzaszemek, hanem emberek hullanak és őrölnék fel. Emberek, akik születtek, az élet minden jogával indultak el utjukon és most nyomorultul el kell pusztulniuk, mert egy vértől részeg, minden emberi érzésből kivetkőzött vadállat így akarja. Örjögő rohamában a hadosztályok százait hajszoja a biztos pusztulásba, ő pedig a biztos háttérből nézi, mi lesz az eredmény? Semmi! Csak a nyomorult orosz paraszt és a szibériai népek csontjai tornyosulnak a német front előtt.

Sztalin már rég lemondott arról, hogy a világöradalom győzni fog, hogy végigverje véres korbáccsal Európát, majd utána az egész világot, most már megelégszik egy falat ukrainai kenyérrel. Ez

áll vagy bukik. Ha meg nem nyílnak Ukrajna éléskamrai és eljön az orosz tél, a fagy, az éhség, a halál, az elpusztult Oroszország még megmaradt lakossága fel fog ébredni 25 éves borzalmas álmából, az éhes, halálos kínokban vonagló orosz nép el fogja söpörni Sztalint, mint a száraz falevellet pokoli környezetével együtt, hogy még nyoma se maradjon. Ettől fel a vörös népgyilkos, ez a darab kenyér fogja megbuktatni, ezért hajszoja a halálba népek millióit és nem törődik vele, ha országok pusztulnak is, csak ő maradhasson.

Minden bűn önmagában hordja büntetését. Sztalin 25 éven át megfosztotta népet a kenyértől. A paraszttól elvette birtokát, a városi lakosságnak sem adott kenyeret, éhezett a közel kétszáz millió Oroszországot, csak a fegyvergyárak működtek, most pedig be fog teljesedni rajta végete és a kenyér fogja megbuktatni.

Isten ujjá mutatkozott meg akkor, amikor, mindjárt a szovjet háboru elején kezünkbe juttatta az ukrainai kenyérmezőket. Hősi fegyvereink mellé ez hatalmas segítség. Kenyér nélkül nincs győzelem. Ezt tudnunk kell és meg kell védenünk kenyérünket.

De hogyan védjük meg? Teljesen mindegy, hogy a fronton ma, vagy holnap egy fél, vagy egy kilométerrel előbbre, vagy hátrább van-e a vonal, ez nem fogja eldönteni a háborút, ezt bizzuk böles vezetőinkre, ők tudják, hogyan kell az ellenséget távol tartani az ország határától. De a kenyérfront az a miénk. Itt mindenkinek egy emberként állni kell a vártán. A földműves és gazdálkodó adja be termését a rendeletek szerint, ne rejtse el semmit, ne támogassa a fekete piacot és a csempézeket, mert ezzel hazaárulást követ el, a cséplőtulajdonos cséplően becsületesen, a molnár öröklőn tisztességesen, ők se rejtse el semmit, a fogyasztó pedig elégedjék meg azzal, amit a hatóságok részére kiutálnak és ne vásároljon feketén, mert ez ismét csak hazaárulás.

Elvégre a háború nem lakodalom. Ha a fronton küzdő katona türelmesen vár a falat kenyérre, amely a legnagyobb tűzben sokszor napokig sem bírja elérni, akkor mi itthon is megelégedhetünk azzal a darab kenyérről, amit a haza ma nekünk juttathat s amely nem is a legkisebb és Európában sokan nagyon megvolnának elégedve, ha ennyi juthatna nekik. Közben ne feledkezzünk meg azok özvegyeiről és árváiról, akik a legdrágábbat, életüket áldozták azért, hogy nálunk

nyugodtan bughassanak a cséplőgépek, nyugodtan öröhlhessenek a malmok és mi nyugodtan fogyaszthassuk el mindennapi kenyérünket.

Mert tudjuk-e mit köszönhetünk katonáinknak? Tudják-e azok, akik nyugodtan ülnek télen meleg, nyáron hűvös szobájukban a rádió mellett, vagy újsággal kezükben, mit jelent az oreli csata, a kubáni hídfő védelme? Gyóni Géza azt mondotta: „csak egy éjszakára küldjétek ki őket.“ A magyar honvéd, aki járt a szovjetek országában, és aki most is ott van, mindezt nagyon jól tudja, mert át élte és átéli ezt a poklot. Ennek a honvédnek és családjának meg kell lennie a mindennapi kenyérének s ha nekünk csak fele, vagy negyede jut, akkor is meg kell elégednünk, mert elképzelni is borzasztó, mi volna akkor, ha egy napon a honvéd ereje kimerülne, keze ellankadna s eles szeme nem látná meg messziről az ellenséget.

Katyn, Vinnicia és a többi tömegsírok! Ezek emlékeztessenek bennünket! Magyarországot boldog ország. A cséplőgépek búgnak, a hombárok telnek. Isten bőven megáldott bennünket, békésen fogyaszthatjuk mindennapi kenyérünket. Ez a magyarság útja. Ez vezet bennünket a boldogabb jövő felé, de csak akkor, ha mi is helyt állunk a belső fronton, ha minden ember szigorúan és teljesen megteszi kötelességét. Ha nem lesznek közöttünk falánkok és lelkiismeretlen feketézök, hanem mindenki megelégszik azzal amit a haza neki nyújthat.

Szól ez különösen nekünk muraközieknek, akik közel vagyunk a határhoz és látjuk, hogy szomszédainkhoz képest nálunk milyen élet van. Köszönjük meg ezuttal is a Főméltóságú Kormányzó Urnak, hogy kellő időben kiadta a Legfelsőbb Haduri Parancsot, amely visszavezetett bennünket ezeréves magyar hazánkhoz és tegyük meg kötelességeinket honvédeinkkel, árváikkal, családjaikkal szemben, szolgáltassuk be mindazt, amire a törvényes rendeletek köteleznek bennünket, így leszünk jó hazafiak és így fogjuk, nyugodt lelkiismeret mellett megérdemelni a haza és polgártársaink megbecsülését.

A világ nagy, de hazánk csak egy van, szeressük és becsüljük meg!

Sp.

Gazdanap az ősi Perlakon

A Perlaki Gazdakör ünnepélyes megnyitása

A magyar szervező erő és az ősi földszerepete újabb munkára, egy kis országépítésre hozta egybe Perlak nagyközség érdemes gazdaközönységét. hogy hitet tegyen ebben a válságoktól teli világban arról, hogy bármi jöhet, kitart a Szent Istváni Magyarországgal szemben, mely ezer éven át annyi sok jót biztosított számára, hogy még képzeletben sem tudnak mást feltenni, csak azt, hogy minden nehézség mellett magyarok akarnak lenni, muraközi magyarok, akik tudják, hogy az áldott Magyar Haza, a szerető édesanya legkedvesebb gyermekei és így itt élünk, s meghalunk kell.

Gazdanapot hirdettek a nagy plakátok szerete a községben, a Perlaki Gazdakör ünnepélyes megnyitását. Ez a gazdakör első az egész Alsó-muraközben, az első irányító a többi községek részére. Nagy nehézség, áldozatvállalás és munka előzte meg ennek a gazdakörnek megszervezését.

A szervezés oroszlánrészét Angyal János közs. bíró és Baranyai Lajos áll. isk. tanító végezték s hogy ünnepet ültetett ez a Gazdakör, azt elsősorban nekik lehet köszönni.

A vasárnap tartott ünnepség istentisztelettel kezdődött. Azután a megjelent előkelősége és gazdak, a község háza tanácsmériben levő közgyűlésre mentek. Jelent volt Dr. Forintos Géza járási főszolgabíró, Jamrich Imre kamarai főtitkár, Dr. Sebestény Matyás kir. közjegyző, Rousz Matyás gazdasági tanár, Palféri Géza m. kir. gazdasági felügyelő és sokan mások, akik nagy barátaai a magyar rög, a magyar vérről öntözött barázdák örök öröke, a magyar parasztságnak.

A közgyűlést Angyal János gazdaköri elnök nyitotta meg. A Hiszekegy elimádkozása után, keresetlen szavakkal üdvözölte a megjelenteket és kérte őket, hogy egyúttal erővel segítsék Alsó-muraköz gazdasági fellendülését és mutassák meg az utat, melyen a szebb magyar jövő felé kell haladnunk.

A legelső beszédet Rousz Matyás gaz. tanár tartotta, aki a M. kir. Földmívelésügyi Minisztérium képviselőjeként jelent meg. Közvetlen szavakkal, ismertette a gazdaszervezkedés, a táskarmánytermesztés és szakszerű gazdálkodás alapfeltételeit. Majd beszéde közben felavatta a Perlaki Gazdakör tagjait.

Utána Kupka Gyula a perlaki m. kir. gazdasági népiskola igazgatója tartotta meg felolvasását a gazdakönyvek, pontrendszer (beszolgáltatás) valamint egyéb gazdasági problémákról.

A Kaposvári Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Jamrich Imre főtitkár tartott magas szárnyalas, minden érdeklődést lekötő beszédet. Minden szavát áhitattal hallgatta a jelenlévő közönség és vele együtt áterezte mindazt, amit mondott és meggyőző szavai, szépen színezett kifejezései általános tetszést váltott ki. A magyar kormány — mondotta — súlyt helyez arra, hogy itt a határszelen erősítse meg a törpe birtokos társadalmat, erősse tegye, hogy mindenkor biztos és gerinces gazdátársadalomra támaszkodhassék. A magyar haza most nem nyújthatja mindazt, amit szeretne nyújtani Muraköz népének, mert háború idején került vissza ez az ezeréves ország, de most is minden juttatás nagy része erre a vidékre lesz kiutalva, hogy erőssé tegyék ennek a népnek gazdasági életét. Isten áldását kérte a Gazdakör munkájára.

Beszéde után hosszasan éltették a főtitkárt. Ezután Palféri Géza m. kir. járási gazdasági felügyelő tartotta meg beszédét és ebben irányelveket adott a gazdakör munkájához s egyben ünnepélyesen átadta a gazdakör helyiségeit.

Programon kívül dr. Forintos Géza járási főszolgabíró szökölt pár szót az egybegyűlt gazdakhoz és kérte őket, hogy együttes erővel dolgozzanak a szebb jövőért. Igeretett tett, hogy a gazdakört, de egyes gazdákat is mindenben segíti, mint a járás közigazgatási vezetője, azonban kéri, hogy a gazdakör és minden egyes gazda is, támogassa a hatóság munkáját, mert erre is nagy

szükség van, hogy eredményesen dolgozhassunk. Kedves, közvetlen szavai általános tetszést váltottak ki s a jelenlévők hosszasan éltették.

Itt említjük meg, hogy az ünnepség megrendezésére Kupka Gyula m. kir. népisk. igazgató érdeme, aki fáradhatatlanul dolgozott a siker érdekében.

Muraközi est a csáktornyai tanítóképzésében

A Csáktornyaán megtartott tanítói továbbképző tanfolyam hallgatói augusztus 6-án, pénteken este a tanítóképző intézet dísztermében, búcsúzóul muraközi estet rendeztek, amelyen a város közönségén kívül, a környékbeli nép sorából is nagyon sokan megjelentek.

A Hiszekegy elnéklése után Polesinszky Jenő tanítóképzési igazgató, a tanfolyam vezetője, rövid beszédében üdvözölte a megjelenteket, vázolta a tanfolyam célját, megköszönte az előadók fáradságát és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium segítségét és felhívta a hallgatókat, hogy szeretettel neveljék a muraközi ifjúságot.

Utána a dobogóra lépett a csáktornyai vegyes zenekar Hajnal Ernő áll. tanító vezényletével és Rosóczy Rezső kerületi tanügyi előadó zongorakísérettel, hogy egy tisztán muraközi népdalból összeválogatott egyveleget adjon elő.

Mi öreg muraköziek, akik itt élünk le életünket, itt élünk meg megöregedtünk a megszállás alatt és szomorúan tapasztaltuk, a megszállók mennyire igyekeztek megölni és elpusztítani a muraközi népet, bevezetvén a nekünk idegen szöközet, könnyes szemmel hallgattuk a legszökö régi muraközi népeknél dallamait. Szökö repesett az örömtől, mikor felcsendültek az örök szép muraközi nóták:

„Dremle sze mi dremle, szpati sze mi necse”

(Szunnyadozom, szunnyadozom, de aludni nem bírok), meg azután:

Nagy betörés Csáktornyaán

Kifosztották a Vuigrinc-féle ruhaüzletet

Pénteken, augusztus 6-án reggel kellemetlen meglepetés érte Vuigrinc János helybeli ruhakereskedőt, amint üzletét kinyitotta, üres ruhaalkonyok meredtek eléje, mert az éj folyamán betörök jártak üzletében.

Elvitték az összes finomabb szöveteket, belésárut, nyakszököket és egy ballonkabátot, cérnákat, két nagy csomagban, mintegy 6-7000 pengő értékben.

A betörő Tersztenyák Gusztáv, 22 éves, alsómuraközi hiatember, aki társával az udvar felől hatolt be a raktárhelyiségbe, az ajtót álkulesal nyitotta ki, az üzletbe vezető ajtót pedig lefeszítette.

Mint minden bünös, ő is egy nagy hibát követett el. Az áru egy részét ér-

A közgyűlést a Himnusz elnéklése után az elnök rekesztette be. Utána pedig Belcs Mihály vendéglőjében közös ebéd volt, ahol a vendégek elbeszélgettek a vezetőikkel és a gazdakal.

Azoknak akik ma önzettnül dolgoznak itt Perlakon, legyen jutalom és elégtétel az, hogy az örök magyarságot, a szebb magyar jövőért harcolnak és ha csak névtelen hősei is ennek az ügynek, boldog lehet lelkük, mert jó munkát végeznek.

—o—

„Vehni, vehni fiolica, ar te vtrcsi neszmj ja”

(Hervajd, hervajd ibolyácska, leszakitanom téged nem szabad.)

és a többi szebbnél-szebb nóták. Hogy milyen volt a tapsvihar, azt leírni nem bírok, a zenekarnak könyörögnie kellett, hogy ne kívánják az ismétlést, mert az elsötétítés miatt korán kell befejezni az ünnepséget.

Itt felhívjuk a muraközi tanítóság figyelmét, ébresszék fel és hordják szívukon a muraközi népet. Pokolba a sok „szvedalikkakkal” és egyéb „linkakkal”, nekünk megvan a mi szép népi zenénk. Lehet mellette vigadni, busolni, szöközni, ki mit akar, nem kell nekünk semmiféle szökö muzsika, a miénkbel kikerülő kotekete való édes, bus, a magyar melodiához hasonló népdal.

Stefuly Ilona, szököközi, muraközi parasztlány, muraközi nemzeti viselésben az elhangzottakból néhány nótát, kellemesen csengő hangban elnékelte. Vár Pal áll. tanító zongorakísérettel, ugyanolyan hatást kelte. A tanfolyamhallgatók vegyeskara meg éppen meglepetést kellett Lakner Kálmán áll. tanító vezetésével precíz előadott muraközi dalaival. Kár, hogy az idő jól gyorsan eljárt, a zenekart, Stefuly Ilonát és a vegyeskört nem engedték volna le a dobogóról.

A Himnusszal ért véget ez a szép ünnep. Igazi muraközi est volt. Sp.

—o—

tékesítette, a többi pedig szököaton, két nagy csomagban Budapestre akarta vinni. de a vasuton eltűnt az ideges, kapkodó hiatember, először csempésznek nézték, majd a csomagok felbontása után azt mondotta, budapesti főnökének viszi, aki ezt Vuigrincnél vette. Nyomban letartóztatták s most folynak a kihallgatások és nyomozások. Tettestársai is valószínűleg vannak.

Az áruból mintegy 700 pengő értékű hiányzik, amit közben eladtak.

Tersztenyák Gusztáv felküsméretét egy csomó más bün is terheli. Többek közt a veret is meglöpta. Valószínű, hogy ezt, valamint régebbi, több cselekményét az elsötétítés alatt követte el, de úgy látszik ismeri a statáriális törvényt, mert ezt nem akarja bevallani. Ha legalább egy cselekménye kiderül, rögtönítelő bírószág elé kerül a megrögzött betörő.

Árpa és kukorica vámörlése

Azokon a területeken, ahol a közellatási kormánybiztos engedélye alapján, vámörlési tanúsvány alapján arpat vagy kukoricát is lehet örlögetni 100 kg kenyérgabonát, 100 kg arpával vagy kukoricával kell egyenlőnek lenni. Az örlési díj

szököpontjából az arpa a rozssal, a kukorica a buzával esik egy tekintet alá. A kiszököltatandó örlémének mennyiségét és minőségét a közellatási kormánybiztos alapítja meg.

—o—

Megtetted-e kötelességedet

vitéz honvédeinkkel szemben?

Vitézi telek lett a szentilonai Zrínyi-kápolna

Tavaly, Mindenszentek napján, két napos ünnepség keretében adta át Szentilona község a Zrínyi-család temetkezési helyéül szolgáló kápolnát, 120 négyzetölnyi területtel, hazafias megnyilatkozásával az Országos Vitézi Székek tulajdonába.

Az ünnepség országos jellegű volt. A Vitézi székek és a Műemlékek Országos Bizottsága kiküldöttjén kívül számos előkelőség jelent meg. A rádió és Filmiroda felvételeket eszközölt. A Vitézi Szék Csáktornyai Zrínyi Csoportja vette át a kápolnát és telket, most pedig arról

értesülünk, hogy a Főméltóságú Kormányzó Úr, mint a Vitézi Szék főkapitánya elfogadta vitézi telkét.

Vezérlő eszményképünk gróf Zrínyi Miklós kápolnája országos műemlék, minden magyarnak és főként nekünk muraközieknek szent zarándokhely, innen merítünk ihletet a jövő küzdelmeihez.

A Vitézi Szék karöltve a Műemlékek Országos Bizottságával, mindent el fog követni, hogy mihamarabb a viszonyok engedik, a kápolna és környéke helyreállíttassék, hogy méltóan hirdesse nagy hadvezérünk és költőnk dicsőségét.

A lábbeli beszerzésére és javítására vonatkozó közellátási szabályok

(Lásd első közleményt 31 számban)

Az utalványok igénylése és szétosztása

A lábbeli készítésére, javítására és beszerzésére jogosító utalványok kiadása úgy történik, hogy a Lábbeli Központ — a rendelkezésre álló készletek alapján — minden hónapban közli a törvényhatóságok első tisztviselőivel, hogy a következő hónapban a törvényhatóság területén összesen mennyi talpbőr felhasználásra (mérték utáni rendelés, fejelés, talpalás) jogosító piros utalvány és mennyi kész lábbeli vásárlására jogosító zöld utalványt szabad szétosztani; a törvényhatóság első tisztviselője ezt a mennyiséget felosztja a törvényhatóság területén levő városok és községek között és mindegyiket értesíti, hogy a következő hónapban mennyi piros és mennyi zöld utalványt adhat ki. A városok és községek a piros utalvány alapján szétosztásra kerülő talpbőrmennyiségnek legalább 80 százaléka erejéig javításra (fejelés, talpalás) jogosító piros utalványt kötelesek kiadni és mérték utáni lábbelirendelésre csak a fennmaradó 20 százalék talpbőr fordítható.

Községekben a rendelkezésre álló lábbeli és talpbőrmennyiségnek az egyes fogyasztók között elosztása tekintetében a községi közellátási bizottság határozata határozata érvényes.

Az utalványt a fogyasztó részére — igénybejelentés alapján — községekben a községi közellátási bizottság határozatának megfelelően a községi előjáróság állítja ki.

Az utalványok kiadása a beérkezett igénybejelentések alapján történik. Az igények kielégítési sorrendjét községekben a községi közellátási bizottság állapítja meg s az előjáróság a közellátási bizottság határozata szerint állítja ki az utalványokat.

Az igények kielégítésénél az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

1. Elsősorban gondoskodni kell azoknak az igényeknek a kielégítéséről, amelyek az igénylő közérdeku szolgáltatások ellátásához nélkülözhetetlenül szükségesek, ha az illető alkalmazott igények kielégítése nélkül a közszolgálat sérelmet szenvedne.

2. Másodsorban kell gondoskodni azoknak az igényeknek a kielégítéséről, amelyeknek kielégítése nélkül a mezőgazdasági vagy ipari termelésben fennakadás állna be vagy az igénylő hivatalosan vagy foglalkozásának gyakorlásában akadályozva volna.

3. Harmadsorban a gyermekekről. Különös figyelemmel kell lenni ezzel kapcsolatban arra, hogy a gyermekek lábbeliszüksége lényegesen meghaladja a felnőttekét. Tekintetbe kell venni azt is, hogy többgyermekes családnál az egyik gyermek által nem használható lábbelit a másik gyermek — esetleg fejelés vagy talpalás után — tovább használhatja. Ebben a csoportban csak gyermeklábbeli (23—38 szám) igényléseket lehet figyelembe venni.

4. Negyedsorban kell gondoskodni a többi igények kielégítéséről és pedig olyan sorrendben,

amilyen sorrend a foglalkozás, meglévő lábbelkészlet, legutóbbi lábbelibeszerzés és javítás, az igénylő eddigi fogyasztása és az összes számbajelölt körülmények gondos mérlegelése után a tárgyilagossá és az egyenlő elbánás elvének szigorú szem előtt tartása mellett helyesnek mutatkozik.

5. Nem szabad utalványt kiadni 23—30 számú gyermeklábbeli fejelésre és papucs fejelésre vagy talpalására.

6. Csizma készítésére és fejelésére jogosító utalványt csak olyan fogyasztónak szabad kiadni, akinek foglalkozása a csizmaábrást multhatatlanná megköveteli.

Az utalványok beváltása

A piros utalványt csak annak a vármegyének vagy törvényhatósági városnak a területén szabad beváltani, amelynek területén a kiállító hatóság van.

A zöld utalvány az ország egész területén bárhol beváltható. A kereskedő köteles készletéből lábbelit zöld utalványra az utalványon feltüntetett nagyságban és mennyiségben a közellátási ügyi miniszter által megállapított aron és feltételek (kondíciók) mellett a fogyasztónak kiszolgáltatni.

Mind a piros, mind a zöld utalványok a kiállítást követő hónap utolsó napjáig érvényesek és válthatók be. Lejárt utalványt meghosszabbítani nem lehet.

Amit a lábbelivásárláskor tudni kell.

Kész lábbeli vásárlásnál az alábbiakat kell a fogyasztónak tudnia.

Minden lábbeli (akár börtalpu, akár nem) lágyékrészén, belül maradóan módon fel kell tüntetnie lennie az előállító névnek vagy cégének, telephelyének (üzlethelyének) s a lábbeli készítői évének és hónapjának; börtalp felhasználása nélküli készült lábbelinnél ezenfelül a „nem börtalpi” megjelölésnek is.

A börtalpdékből vagy nem börtöl készült talpat mindket oldalon előállítójának a Lábbeli Központhoz előzetesen bejelentett gyári jelével kell ellátni. Lábbelkészítéséhez felhasználni vagy forgalombahozni egyébként is csak a közellátási ügyi miniszter által engedélyezett mütalpat és egyéb műanyagot szabad.

Börtalp nélküli készült (mütalpi) lábbeli és börtalpdékből vagy nem börtöl készült talp forgalombahozója (előállítója) köteles az áru rendelésszerű használat mellett tartósságáért legalább 3 hónapig terjedő időre a vevővel szemben szavatosságot vállalni. A szavatosságvállalást tartalmazó írásbeli nyilatkozatot a vevőnek az áruval együtt át kell adni.

Olyan lábbelit, amelynek talpa papirosból vagy papiros felhasználásával készült, előállítani vagy forgalombahozni egyáltalán nem szabad.

(Vége.)

Első Muraközi Szövőd Rt.

CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

Befejezték Csáktornyan a négyhetes muraközi-nyelvű tanítói továbbképző tanfolyamot

Muraköz székhelyén, Csáktornyan az áll. tanítóképző intézetben megtartott négyhetes tanítói továbbképző tanfolyamot, amelyet július hó 12-én nyitottak meg, f. hó 6-án, Muraközi-est keretében a VK miniszter ur nevében dr. Lahmann György min. o. tan. rekészette be. A tanfolyamon 72 hallgató vett részt, akik valamennyien anyaországi tanítók voltak és Muraközben működnek. A tanfolyamot több ízben látogattak meg a Vkm. kiküldöttjei és annak szellemi irányításáról, valamint a hallgatók nyelvi tanulmányi szorgalmáról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A tanfolyam előadói közül: dr. Moravék Endre min. tan., dr. Ákos István min. s. titkár, Rhosóczy Rezső tanügyigazgatási kirendeltség vezetője ismertették a tanítás számára a kisebb-vezető nyelvi rendeleteket, tantervet és utasításokat, amelyeknek alapján már a tanfolyam ideje alatt a hallgatók kitűnő gyakorlati tanításokat mutattak be muraközi nyelven.

Muraköz népe és tanítósa e rövid két év alatt lélekben annyira összeforrt, hogy közkívánságra kellett muraközi estet rendezni, melyről külön cikkben számolunk be. Fényes tanúbizonysága és elismerése ez a tanítói munkásságnak Muraközben a népi- és kisebbségi szellem apólasa térében.

Az est, amelyen Csáktornya közönsége és a vidék nagy számban vett részt, felejtethetetlen lelki élmény volt, Gáthy Graf Ernő miksavári ig. tanító tartalmas előadása után befejezésül dr. Lahmann György mint a Vkm. miniszter képviselője, nagyhatalú záróbeszédet mondott.

A működési terület sok tekintetben meghatározza a tanító munkásságát, mondotta. Ezt láthattuk az elhangzott műsoron is, amely a „muraközi est” elnevezést viselte. Hallottuk e műsor keretében ennek a területnek népi zenéjét, népdalait, egy előadást arról, hogy milyen problémák vannak ennek a területnek és amint mindezeket hallgattuk, az egész műsoron azt egy gondolat hatása alatt állottunk, hogy a muraközi tanítósa — itteni működésének rendkívüli rövid ideje ellenére is — teljesen összeforrt működési területével, annak népével és beleélte magát az itteni lakosság lelki problémáiba.

Ez kétségtelenül így van rendjén! A tanítónak a nép lelkét kell átvennie ahhoz, hogy feladatát sikeresen betölthesse. Hogy ez itt tulajdonképpen anyaországi tanítóinknak is sikerült, annak oka az, hogy ez a földterület ezer esztendő óta hozzánk tartozott és az idetartozás milliónyi szalát az elcsalatos hűsz esztendeje sem tudta elszakítani. Felszabadulás után idekerült tanítóink készen kapták itt azt az ezerszázados lelki hatást, amelyet az együttélés évszázadai kitorolhettelenül rányomtak a hűsége muraközi nép lelkére. Beszélhetünk mi más nyelven, de lelkünk az évszázadok alatt egygyóforrt és Zrínyi hűsége népe lelkében nem is lehet más, mint édes testvére annak a magyarságnak, amellyel ezer esztendő víharainat átgyútt küzdött fennmaradásáért.

Beszéde további részében felhívta a tanítósa, hogy a régi szeretet mindent legyőző tudatával közeledjenek ehhez a hűsége néphez s meg fogják találni munkájuk jutalmát.

Megköszönte a hallgatók és vezetők munkáját és a Vkm. miniszter nevében berekesztette a tanfolyamot.

—o—

HIREINK

— **A nemzetvédelmi Keresztel Könye Lajos kinevezése.** Könye Lajos kebeleszemérmóni, alsólendvai járási fiatal magyar, aki a szomorú elnyomatás idején is hű maradt hazájához és szolgálni kívánt neki, amiért a volt jogszilv hatóságok kétévi fegyházzal jutalmazták, amit Mitrovicán töltött ki. A felszabadulás után, hűségért a Nemzetvédelmi Keresztel tüntették ki, most pedig arról értesülünk, hogy Letenyére utbiztosi kinevezést kapott. Tántrihataltan hűsége hazájához és nemzetéhez elérte méltó jutalmát és szolgáljon például mindenkinek.

— **Ujabb tűzvész Damásán.** Damását ezidén már másodszor látogatta meg a vöröskakas, ezúttal szerencsére kisebb kárral. Sztricsék Boldizsár és társai közös udvarán vasárnap délután egy kupac szalma gyulladt meg, valószínűleg játszó gyerekek gondatlanságából. Vargék Anna szomszédasszony vette először észre a tüzet, felhívta a szomszédokat és így vödörrel hamarosan eloltották a tüzet. A kivonult tűzoltóságnak már alig akadt dolga.

— **Háromlábú réce kelt Damásán.** Dominkó Mátyás damásai gazda telkén egy háromlábú réce bujt ki a tojásból. Az egész falu jár csodájára, a kis réce pedig mindezzel nem törődik, hanem vígan uszkal a falu alatti mocsárban többi kis testvérkéjével.

— **Egy férfi a Murába, a másik a Drávába fulladt.** A muraszerdahelyi csendőrség telefonon jelentette a nagykanizsai kir. ügyészségnek, hogy Alsóferencfalva határában a Mura folyó kb. 60 éves férfi holttestét vette ki a part. A jelentésként azt mutatják, hogy az ismeretlen férfi furdés áldozata. — A stridovari csendőrség jelentése szerint a Drava folyóból is egy férfi holttestét fogták ki. A nagykanizsai kir. ügyészség vezetője utasította a nyomozó csendőrséget a holttestek kilétének és a vízbeullas körülményeinek megállapítására.

— **Egy muraszerdahelyi gazda halálos szerencsétlensége a szelenczei erdőben.** Dobranics Mátyás 40 éves muraszerdahelyi gazdát halálos szerencsétlenség érte. A Szelencze községhez tartozó Páphegyre lát szállított szekérén. A meredek úton azonban ellejtette kerekét megkötöni és így történt, hogy a szekér, kerekéi csúszni kezdtek, egy zökkenőnél a gazda leesett a szekérről és pedig olyan szerencsétlenül, hogy a feje a hátsó jobb kerek alá szorult. A hatalmas súly, megrakott szekér kerekéi pillanatok alatt végzett vele. Mikor kiemelték a kerek alól, már nem volt benne élet. Holttestét hozzálították a muraszerdahelyi temető halottsházába, ahol a rendőri hullaszemlélt megéjtették. A halálos szerencsétlenséget senki felelősség nem terheli.

— **Előbb a határon átszökni, azután vesztegetni akart.** Pusztala községnél a határőrök karjaiba szaladt Csencsecz Imre hétvezérlő lakos, aki utlevél nélkül akart átszökni Horvátországba. Amikor kézrekerült, előbb 10, azután 100 pengővel akarta megvesztegetni a határada-zsokat. A katonák letartóztatták. Úgyben most tartott tárgyalást a nagykanizsai törvényszék és a különféle körülmények figyelembevételével mellett háromhavi fogházra ítélte. Az ítélet nem jogeros.

— **Ujabb két halottja van a murai fürdésnek.** Alig mulik el nap, hogy a nyári fürdőzés ne követelné meg a maga halálos áldozatát. Most ismét Muraközben, Muraszentkereszt határában történt vízbeullas. Tomasics József banavari lakos a nagy kánikulában a Murában fürdött, miközben a víz erős sodra magával rántotta és a mélységben eltűnt. Később sikerült holtan kiemelni. Dr. Weinberger murasiklosi kóroros végezte a hullaszemlélt. A kir. ügyész megadta az engedélyt a holttest eltemetésére. — Kovacsics Alajos, Goricsanez Pál, Hatlak Antal és társai Mikófalván fürdtek, mikor a víz feljük sodort egy kb. 165 cm magas, deresedő bajszos férfi holttestét. A hulla már napok óta lehetett a folyóban. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani. A kanizsai kir. ügyészség megfelelően infézkedett.

— **Gyűjtés a csonthéjas magokat (cseresznye, szilva, barack) a Diákkaptár számára.**

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felelhetetlen fi-
vérem, illetve nagybátyánk

Prusatz Viktor

ny. m. kir. honvédezedes

elhalálása alkalmával részvételük kife-
jezték, koporsóját koszorúval, virággal
diszítették, utolsó útjára elkísérték, vagy
gyászunkban egyéb módon osztozni igye-
keztek, fogadják ez uton leghálásab kö-
szönetünket.

Külön köszönetet mondunk a m. kir.
honvédeparancsnokságnak a megjel-
küldöttességért, a letett koszorúért, a disz-
kíséretért és a megható búcsúztatásért.

Özv. Pecsornik Ottóné
és családja.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Jegyzői értekezlet Perlakon.** A perla-
ki járás jegyzői részére dr. Forintos Géza járási
főszolgabíró Kotor nagyközségben tisztértekezle-
tet tartott aug. 4-én, melyben az idősebbi közéleti
és egyéb hivatalos ügyeket tárgyaltak le.
Bevezetett szokás a járásban, hogy a nyári idő-
ben a járás nagyobb községeiben tartják meg a
tisztértekezleteket.

— **Helyrehozták a perlaki városházát.**
A perlaki jegyzői hivatal emeletes épületének ta-
tarozási munkálatai most lejeztek be. A köz-
ség föterén lévő hatalmas épület községépítési
szempontjából számottevő épület, mely most,
hogy csinosan kitárolták, városiasabbá teszi a
községet és méltó hivatali helyiséget nyújt a já-
rási katonai parancsnokságnak, rendőrségnek és
a levénteotthonnak, valamint dr. Domján Gyula
ügyvédi irodájának.

— **Gyümölcsfákat ültetnek a perlaki le-
gelőn.** Perlak nagyközség elöljárósága elhatározta,
hogy hatalmas legelőből (900 hold) mely
nagy részben fasatlan, kb. 3 400 holdat gyü-
mölcsefával ültet be több évre elosztva.

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

kész női kabátok

esőköpenyek

szép nyári ruhák

kosztümök

pongyolák

Sütz^{NEL}

Muraköziek figyelem!

A zarándoklatvonat, közkívánatra
augustus 15-én reggel 5 órakor indul
Búcsúszentlászlóra!

Tábori posta

Kaptuk és közreadjuk a következő, a front-
ról érkezett sorokat:

„Berta Pál szakaszvezető a „Hunnia” Ipari
és Kereskedelmi RT tisztviselője a K. 478 tá-
bori postaszámral szeretettel üdvözli a vá-
lagzatóságát, tisztviselői karát, munkasait, gyar-
annát jó barátait és kedves ismerőseit.
A győzelmes visztoztatásig.”

Berta Pál azt írja nekünk, hogy előtte lek-
szik lapunk a Muraköz s ez juttatta eszébe,
hogy lapunkon keresztül üdvözölje csaktornyai
kedves ismerőseit. A magunk részéről örömmel
teszünk eleget e kívánságnak s visztozzuk az
üdvözletet, amit írja, a „győzelmes visztoztatásig.”

Boldogok vagyunk és örvendünk, hogy la-
pukat a messzi orosz fronton is olvassák s na-
gyon jó volna, ha a többi muraközi katonák hoz-
zatartozói is gondoskodnának, hogy a fronton le-
vő fiúk is értesüljenek a hazai hírekről.

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 14. - Telefon 13.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

SPORT

A csáktornyai úszók első szárnypróbálgatásai
a nagykanizsai úszóversenyen

László Bulcsú levante úszószakosztályi ve-
zetővel az elen három levanteúszónk a múlt va-
sárnap részt vett a Nagykanizsán rendezett or-
szágos úszóversenyen, hogy bizonyítsák legyen a
csáktornyai úszóélettel. A vidéki sportélethez vi-
szonyítva a verseny magas színvonalu volt, mert
elsőosztályu lovatosi versenyzők is szerepeltek.
Levanteúszónk közül a legkimagaslóbb erd-
ményt Zuzel Brankó érte el 33' 1 m gye-
mellúsában és 31' 6 mp kútnó idóvel harmadik
lett. Ellenfelei csak a sokkal nagyobb hatastokú
pillangóúszással tudták megelőzni.

Vasárnap délután fél 5 órakor nagybasú
körteli úszóverseny lesz Csáktornyan
a nagykanizsai úszógárda részvételével

A suran kidőgesztett falragaszok után a
nagyközönség már tudomást szerzett a vasárnap
déluta fél 5 órakor kezdődő nagy úszóversenyről.
A versenyzámok sorrendje röviden a követke-
ző: 50 gyors, 50 m és 50 gyermek gyors, 50
gyermek mell és 100 m mell, 100 gyors, 50 újonc
gyors, 100 hat, 100 m és 50 gyermek hat, 4x50
gyorsvalto, 100 hölgy mell, 400 gyors, 3x50
gyermek vegyesvalto, 50-100-50 vegyesvalto, a Zrínyi
Miklós Nagykanizsai Torna Egylet vízilabdabemutatója,
Csáktornya - Nagykanizsa barátságos repu-
lólabdamerközes (dobojkak).

Mint hogy Csáktornyan ilyen nagyszabásu
verseny még nem volt, elvárjuk, hogy a nagy-
demu közönség minél nagyobb számban vegyen
részt és tanogassa a kezdő, de már eredményt
lelmutatni tudó csáktornyai úszósporthat.

Teniszbajnokságot nyert Csáki (Légenstein) László

A zalaezerségi országos teniszversenyen
Csáki (Légenstein) Laci két bajnokságot nyert.
Az ifjúsági és a III. oszt. férfi egyes bajnokságot.
Fiatal játékosunknak szívből gratulálunk.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 augustusa 13

Politički tjednik
Zide saki petek.

POT MAGYARSKOGA NARODA

Se okoli se čuje, dok ove rede pišemo, kak tuliju i brniju mašine i mlatiju. Levaju božega dara, pšenicu hrz, letošnjega kruha. Stotine i stotine marlive roke mečeju snope, vežeju vreća i nosiju zrnje v komore i hombare. Lepšu mužiku od toga si nemremo predstaviti k našemu poslu. I ran zato nam je dragi Bog dal to nebesku muziku samo jempot na leto, kaj bomo bole znali poštvovati našega sakdašnjega kruha.

A jeli ga bomo znali poštvovati? Jeli se bomo zmislili, da su naši dični honvedi, na dalekim ruškim polanam v strašnoj zimi stali, a ve pak v peklenškoj vrućini čuvaju stražu? Jeli se bomo zmislili, da taborska popilska deca držiju roke za falaček kruhom, taborske dovce na nas glediju, na mesto onih, šteri su aldu vali za nas svoje življenje, a bili su oci familije? I naj glavneše, kaj bi bilo z blagoslova naših magyarskih dolin, z našega magyarskoga kruha, ako nebi stala trda kak kamen, stena naših honvedov, tam na dalekim dolinam i ako bi nam bolševičke čizme gazile po zemli naše sladke domovine?

Pod Orelom se bije šeststo diviziji (saka divizija 20.000 ljudi, se skup 12.000.000 ljudi) i ide na svetu najvešća bitka za ukrajinski kruh. Ova bitka nam pokaže, kakšu vrednost ima kruh. Stalin je dal vun zapoved, da se fronta mora predreti, makar kulko god ljudi bo trebalo za to alduvati. A zakaj? Zato, da ga v Rusiji ne kruha, a v Ukrajini već se pole žutiju. Zreliju se one pšenične lači, štere su magyarski honvedi i nemški soldati sejali i polevali s svojom krvi.

Blutmühle? Krvni melin! Tak zoveju nemci to strašnu krvnu bitku pod Orelom! Prav su trefili to ime. Nemški Tigriši i mašine v luftu i na zemli, kak jen velki melin meleju bolševičke divizije, čuda jezer oklopljenih kol, aeroplanov i na stotine jezer ludstva. V grot toga strašnoga melina ne levaju pšenicu, nego ljudi curiju nutri i tam se semeleju. Ludi šteri su se rodili i ze semi praví na življenje išli su svojim potem, a ve moraju poginuti kak bedno marse zato kaj je je na divja zver, pijana od krvi, štera nema vu sebi nikaj človečjega, tak zapovedala. Svojom norom glavom tira na stotine divizije v sigurnu smrt, on pak se odzadi skriva i z luknje gledí, kaj se bo stoga zvalilo? Nikaj za njega! Samo čonte siromaskih ruških selskih ljudi i sibirijskih narodov se nabiraju v kupe pred nemškom frontom.

Stalin se već zdavnja odrekel toga, kaj bi njegva revolucija preladata sveta,

kajbi on s krvavim korbačom tukel po celoj Europi, ve bi već on bil jako zadovolen s falačkom ukrajinskoga kruha. Stem stoji ili prepadne. Ako se ne bodo odrple za njega ukrajinske krušne komore i bo došla ruska zima, sneg i led, glad i smrt, onda se bo on ruski narod šteri je još živ ostal, prebudil z dvajsti pet letnoga strašnoga sna i te gladen narod, šteri se vija v smrtnim mokama, bude odpuhnul Stalina, kak jesenski veter suho listje skup z njegovimi peklenškimi bandami, tak kaj mu niti trag ne ostane. Od toga se boji te črlni haħar svojega naroda, te falaček kruha ga bo spravil v prepast, zato tira v smrt milione ljudi i nikaj se ne briga, makar bodo prepali celi orsagi, samo on naj ostane.

Saki greh nosi vu sebi svojega štrofa. Stalin je črez 25 let skratil svojemu narodu kruha. Polodelcu je zel njegovoga imetka, a niti varaškim ludem neje dal kruha, ruski narod od blizo 200 milionov duš, je moral poleg njega glada trpeti, samo taborske fabrike su delale s punim damfom, a ve bo se spunila njegva sodbina, šteral bo zbog onoga falačka kruha, šteroga neje voščil svojemu narodu.

Boži prst se nam je pokazal onda, da nam je mam na početku sovjetskoga tabora v roke dal ukrajinske krušne zemle. To nam je velka pomoć k našemu vitezkomu oružju. Prez kruha nemremo nepriatelja preladata. To moramo znati i moramo obraniti našega kruha.

Ali kak ga bomo obranili? Čisto se jeno je, ako na fronti denes ili zutra, dojdeju linije za pol, ili za celi kilometer napre ili nazaj, stem se nabo tabor rešil. To pustimo našim spametnim voditelam, oni znaju, kak je treba nepriatelja dalko držati od orsačkih granic. Ali krušna fronta je naša. Tu moramo si, kak jen človek držati stražu. Polodelec i gospodar naj da nutri svoje zrnje kak naredbe zapovedaju, naj ne skrivaju nikaj i naj nepomažeju črnoga piaca i švercare, kajti to je izdajstvo domovine, mašinski gazda naj mlati pošteno, ran tak i mlinar naj mele pošteno, niti oni naj ne skrivaju nikaj, a potrošitel naj bo zadovolen z onim, kaj mu vlasti daju i naj ne kupuje na črnom piacu, kajti i to je izdajstvo domovine.

Im se na zadnje tabor neje gostovanje. Ako soldat, šteri se na fronti bije z nepriatelom, more strplivno čekati na svoj falaček kruha, šteri ga v najveškem ognju čudapot niti črez dneve nemre dostignuti, onda i mi, tu doma moramo biti zadovolni z onim falačkom

kruha, šteroga nam domovina more denes dati i šteri je niti ne, najmenjši i v Europi bi čuda narodi bili jako zadovolni, ako bi tulko mogli dobiti. Med tem nesmemo pozabiti za dovce i popilov onih, šteri su alduvali najdražeše, svoje življenje zato, kaj prinasa mirno moreju tuliti mašine za mlatiti, kaj melini mirno moreju mleti i kaj mi mirno moremo potrošiti našega sakdašnjega kruha.

Kajti jelt mi znamo, kaj moremo zafaliti našim soldatam? Jeli znaju oni, šteri v zimi v toploj, a v leti v hladnoj hiži sediju poleg radia, ili z novinami v rokaj, kaj je ta bitka pre Orelu, obrana kubanskoga mosta? Jeden velki pesnik Gyóni Geza je rekel „samo na jeno noć je pošlite vun“. Magyarski honvedi šteri su hodili po sovjetskim orsagu i oni šteri su i ve tam, se to jako dobro znaju, kajti oni su preživeli toga pekla, a i ve su vu njem. Te honvedi i njihove familije moraju imeti svojega sakdašnjega kruha, makar nam ostane samo pol, ili ftrtal tulko, mi moramo i stem biti zadovolni, kajti samo premisliti je strašno, kaj bi bilo onda, ako bi jenoga dneva honvedi oslabili, roke bi njim vpešale i njihove oštre oči nebi vidle nepriatelja.

Katyn, Vinnica i drugi velki grobi! Te nas naj zmisliju, čega bi se včekali. Magyarska je blažena zemla. Mašine tuliju, hombari se puniju. Bog nas je bogato nadaril i mi si mirno trošimo sakdašnjega kruha. To je pot magyarskoga naroda. Te nas pela do srečnoga življenja, ali samo onda, ako bomo i mi trdo stali na domačoj fronti, ako bo saki človek pošteno i v redu spunjavaj svoje dužnosti. Ako nabo med nami pohlepni i prezdusnih črnih trgovcov, nego ako bo saki zadovolen z onim kaj mu domovina dati more.

Valaju te reči osobito za nas megyimurce, šteri živimo blizo granice i vidimo, kakše življenje je pre našim sosedam proti onomu, kak mi živimo. Ve se moramo znova zafaliti našem Visokodostojnomu Gosponu Guverneru zato, kaj je v pravo vreme vun dal najvišeju soldačku zapoved, štera nas je nazaj dopelala v našu, jezero let staru Magyarsku domovinu. Moramo se trsiti, da spunimo naše dužnosti proti honvedam, njihovoj popilskoj deci i dovicam, moramo nutri dati se ono, na kaj nas zakonske naredbe vežeju, tak bomo onda dobri i rodolubni sini naše domovine i z mirnim dušnim spoznanjem bomo zaslužili poštvovanje naše domovine i sih njenih sinov.

Svet je velki, ali domovinu imamo samo jenu, nju moramo poštvovati i radi meti!

Gazdinski den v starinskemu Perlaku

Starinska ljubav za zemljo in magyarska jaka organizacija je pak skup sprabila vredne gospodarice občine Perlak, da pak delajo za dobro orsaga i sebe i da položijo veru v tem denešnjim teškim svetu, da bodo oni, kaj bi se god pripetilo, zdržali pre Magyarskoj koruni Svetoga Stefana, štera njim je črez jezero let tulko dobra včnila i niti si premisliti nemreju, kaj bi to i kak drugač moglo biti, oni očeu poleg sil teškoč ostati samo magyari, megyimurski magyari, šteri znaju da njih bježena magyarska domovina, med som svojom decom najrajši ima i tak tu moramo živeti i hmrjeti.

Gazdinskoga dneva su glasili velki plakati širom po celoj občini. Gazdinsko Društvo v Perlaku bo se hapilo delati. To je prvo v celom doljnem Megyimirju i kaže peldu drugim občinam. Čuda posla i poteškoč je bilo s organizacijom. Največ su se trudili z organizacijom. Angyal János občinski birovi i školski direktor Baranyay Lajos i njim se treba zafaliti, kaj se ov lepi svetek mogel obdržati.

Sesija se hapila s paradnom mešom, za tem pak su se gospoda i gazdi zisli v občinskoj hiži v velkoj sali. Došli su Dr Forintos László föszol-gabirovi, Jamrich Imre komorski velki sekretar, Dr Sebestyén Mátyás kr notariuš, Rousz Mátyás gospodarski profesor, Pafféri Géza gospodarski inšpektor i čuda drugi priatelli gospodarstva i magyarskoga polodelca.

Sesija je odprl Angyal János predsednik i potli molitve Vere Bože z lepimi rečmi je pozdravil se, šteri su došli i prosil je, naj si skupa pomoreju, da se dolnje Megyimirje gospodarski gori zdigne i naj pokažeju pota za lepšu budućnost.

Prvi je govoril Rousz Mátyás gospodarski profesor v ime Ministra za polsko gospodarenje. Dal je napre, kak se gospodari moraju organizirati, kruha povati i bole gospodariti.

Za njim je govoril Kupka Gyula, direktor gospodarske škole v Perlaku za gazdinske knjige, nutri davanje i druga gospodarska pitanja.

Jamrich Imre velki sekretar je držal velkoga govora v ime Polskogospodarske Komore v Kaposvaru. Toga govora su jako pažljivo poslušali i se su do srca zeli. Magyarska vlada — tak veli — čuda da do toga, da se tu na granici pomoreju i na noge postaviju mali gospodari da bodo jaki i da se bo navek moči na njih nasloniti. Deneš magyarska domovina nemre se ono dati, kaj bi štela dati Megyimirju, kajti ov jezero let star kraj je dočel nazaj za vreme tabora, ali kaj je moči, to Megyimirje se dobi, samo da bo jakše njegvo gospodarsko življenje.

Dobil je čuda eljen kričov.

Pafféri Géza gospodarski inšpektor je v svojem govoru tulikakše pokazal pota za bolše gospodarsko življenje.

Na zadnje je išče Dr Forintos Géza föszol-gabirovi rekel gospodarim par reči i prosil njih je, naj si skupa pomoreju delati za lepšu budućnost. Obecal je, da bo na se strane pomagal gospodare, ali prosil, da naj i saki gazda pomaže vlasti kajti samo s skupim delom moremo doiti napre.

Ova lepa i jako vredna sesija se zvršila s Himnušom, potli toga je bil na vrtu štarje Belics Mihalya skupni obed i tam su se naši gospodari čuda sega dospomenili z voditeli.

Popoldan je bila zabava na vrtu ovode na šteru je došlo jako čuda ludstva.

Velko delo čeka one, šteri delati očeu. Megyimirje je za vreme žalostnoga stranjskoga jarma bilo jako zapušćeno, odvod se samo vun vleklo, a nišči nigdar neje znal jenu lepu reč reči gospodaru, dati mu navuka za bolše povanje i

gospodarenje i potpomagati ga. Tu je bila glavna reč: „plati, pa šuti“. Ali naši magyarski voditeli su ne ve prvič pokazali, da njim je stalo do toga, da se Megyimirje gori zdigne tak, kak to ov vreden narod zasluži.

Onim pak, šteri denes tu v Perlaku delaju za narod prez toga, da bi samo sebe gledali, naj bo zafalnost i zadovolščina v tem, da oni delaju za vekivečnu magyarsku domovinu, za lepšu magyarsku budućnost i makar se njihova imena ne čujeju den na den. srečna njim je duša, kajti oni zvršavaju plemenito delo.

Ideju naši romari v Búcsúsztentlászló

V nedelu, v jutro ob 5. vuri ide eksterni cug, z našimi romari v Búcsúsztentlászló, da se dragomu Bogu pomoliju i prosiju, da nam čim predi podeli blaženoga mira.

Cuga s prošecijom čeka v Nagykanizsi naš veliki sin Uzdóczy-Zadravec István, soldački biskup v penziji, kotrig Zgornje Hiže, i bo ju sprevodil do cirkve v Búcsúsztentlászló, tam bo

spovedal naše ludi po megyimurskom jeziku, paradnu mešu služil i predeštvo držal.

Za letos čuda ludi ide z eksternim cugom na te boži pot, a to je samo početek, sigurno se nadiamo, da kletu bo još čuda više ludstva išlo ta, da si okrepiju svoje duše z božim blagoslovom šteri nam je tak jako potreben.

Megyimurska mužika i popevke v preparandiji

Naši magyarski megyimurski navučiteli su meli v preparandiji mesec dni školu za megyimurski jezik, kaj se bodo leži mogli spominati z narodom i decu vučiti.

V petek, augustuša 6-ga se ta škola zvršila i na večer su si te dobri navučiteli napravili malu paradu.

Složili su mužiku z goslamí, harmonikom, zveglami i klavirom i igrali su najlepše same zebrane, čiste megyimurske popevke.

Mi stari megyimurci, šteri smo tu živeli predi i za vreme stranjskoga jarma, tu smo se dostarali i z žalostnim srcem smo gledali, kak su te stranjski ludi išli za tem, da se zakole i vništi naša megyimurska narodna mužika i da se nam dopela stranjska, siavenska mužika, ve pak smo z veselím srcem i suznimi očmi poslušali naše najlepše, starinske, megyimurske, narodne popevke. Srce nam pokalo od veselja, da su zaigrali one vekivečne lepe megyimurske popevke:

„Dremle se mi dremle, spati mi se neče“

onda za njom:

„Vehni, vehni fiolica, ar te vtrči nesmem ja“

i se druge najlepše naše popevke.

Stefuly Ilona megyimurska selska puca z Szent Rokusa v lepoj megyimurskoj narodnoj opravi je za tem popevala

nešterne najlepše megyimurske popevke z lepím tenkím glasom. Ta fajna mlada pucika nam je pokazala kakšu vrednost nosi naš narod. Pozdrave je dobila od silh stran i tulko su njoj pokali z rokami da tomu neje bilo kraja.

Na zadnje su još i navučiteli popevali megyimurske popevke jenu lepšu od druge.

Naši navučiteli su se ve spoznali z našom mužikom i popevkami. Oni i naš narod naj nosiju na srcu našu narodnu megyimursku mužiku i popevke. Pustimo v pekel se „sevdalinke“ i druge „linke“ nam je ne treba stranjska mužika, imamo mi svoju domaču. Moči se poleg nje zabavlati, žalostiti, lubiti, se, što kaj oče, ne nucamo nikšu slavensku mužiku, z našom je moči napisati debele knjige, sladke, vesele i žalostne, popevke spodobne k mužiki naše matere magyarske zemle.

Oni šteri su se to čuli meli su čerlene šake tulko su pokali žnjimi. Velka je škoda bila, kaj su vure tak fletno išle i doslo je vreme zakmičenja, drugač mužikaše, Stefuly Ilonu i popevače nebi tak fletno pustili. Napravili su nam takše vesele dve vure, da to nigdar nabomo pozabili.

Saka dika megyimurskoj mužiki i popevkam.

Sp.

Spravljajte koščice od kiselih jabuk, za jenu kilu dobíte 25 pengő.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Iőraktára

glavno skladišće PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine PREMESTIL V
ZNUTRESNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Bolševička ofenziva, štera se hapila juluša 5-ga, i već prek mesec dni hiče v oženj ljudi i matriala još navek trpi. Kak smo već višepot naglasili, ta bitka ide za ukrajnskimi kruhom. Bolševiki vlašuju se svoje najbolje sile, čuda matriala, čuda oružja, čuda ljudstva, samo da bi predrli frontu, ali se to je zabada, nemci znaju, zakaj harcuvleju i braniju svojega kruha, do šteroga su došli z velikom mokom i velikimi aldovi.

Kak su teške te bitke, to se najbolje vidi z velikih zgbučikov, štere sovjeti podnašaju.

Ov tjeđen pišeju nemci, da su sovjeti v toj letnoj ofenzivi zgubili do 600.000 ljudi 130 diviziji se reshajalo i spoklalo, a kotmu kulko matriala. Čuriju mašine z lufta na jezere, nakli se vništavleju taboska kola tulikajše na jezere, kak nam nemci v sobotu pišeju, samo v mesecu julušu su sovjeti zgubili 7847 oklopljenih taborskih kol, 4083 teških štukov, 1620 štukov za granate strelati i Bog zna kuliko mašinupek i drugoga matriala.

Varaša Orel su nemci pustili, kajti već neje valal za obranu i zeli su nove, prepravlene šte-lunge pod varašom.

V tork čujemo, da su sovjeti pre varašu Bjelgorod i pod Orelom pak napravili velkoga ognja, ali sigdi su je zavrnuli. Nemški avioni su vništali 300 motornih kol, čuda oklopljenih kol i štukov i zavrnuli su jako ofenzivu svetov, štera su napravili z sami oklopljenimi koli. Samo ove dva dni su sovjeti zgubili 352 oklopljenih kol.

Kak se vidi, sovjeti, ako na jednoj strani nemreju do ničesa doiti, onda probaju na drugoj, kajti misliju kaj su nemci vkraj potegli svoje sile. Tak čujemo v sredu, da su bolševiki pre Kubanskomu mostu, de je par dni tiho bilo, podigli velku ofenzivu s čuda taborskimi koli i teškimi aeroplani. Na toj fronti bitka još trpi, ali bolševiki nesu nikaj dostigli. Na fronti Mius su nemci zavzeli jenoga važnoga brega.

Taljanska fronta

V četrtke čujemo, da bitka na Siciliji med varašanmi Regalbutu i Centuripe trpi već štiri dni. Anglosasi očuju silom predreti, ali je sigdi zavrneju. V julušu mesecu su anglosasi na srednjem morju zgubili 15 taborskih ladji, tri podmorne ladje, tri manje taborske, 66 trgovačkih ladji i 642 avione.

V petek su vtopili dve trgovačke ladje, 13.000 ton i jenu taborsku, v sobotu su taljani zašli v velko englesko stajališče za ladje, Gibraltar zvano, vtopile dve trgovačke ladje i jenu za olje voziti od 10.000 ton. V nedelu su nemci vužgali jenu velku englesku ladju, a teško skvarili su jenu tešku taborsku i jenu trgovačku ladju od 10.000 ton.

V pondelek, v tork i sredu teške bitke na Siciliji. Anglosasi su pak na snihu zemlu deli nove trupe na pomoč. Stoga se vidi, da zabada se trudiju, v Evropu nabodo došli. Hapli su ofenzivu z jakimi trupami, čuda oružjem i materijalom, to su već potrošili, za to su morali nove trupe v oženj deti.

Nemški i taljanški avioni vtopili su šest ladji i tri su skvarili.

Japanska fronta

Na ovoj fronti očuju amerikanci zavzeti Salamonske otoke. Bitka već trpi leto dni. V tem vremenu su amerikanci zgubili 13 teških taborskih ladji, 4 matičnih ladji za aeroplane voziti, 41 srednju taborsku ladju i 40 podmornih ladji a zvun toga 2580 avionov.

Tak se nepriateljski matrial i ljudstvo pomalem znuca.

Velka kradja v Csáktornya

Zraubali su štacuna Vugrinecz Jánosa

V petek augustuša 6-ga v jutro se je naš štacunar Vugrinecz János grdo znenadil. Da je odprl štacuna, gledale su ga prazne stelaže, kajti v noči su tati hodili v štacunu. Odnegli su se fine-štofe, podstave, kravatne, jenoga balon kaputa, konce, se to za dva velke pakete; v vrednosti do 6-7000 pengő.

Tat, Tersztenyak Gusztáv, 22 leti star mladi človek z Dolnjeja Megyimurja je s svojimi pajdaši črez dvor zašel v magazin. Vrata je odprl z odpiracom, a štacunska vrata pak je predril. Kak saki grešnik, tak je i on napravil velku falingu. Nekaj je od robe prodal, a drugo pak je v dvemi velikimi pakleciv soboto štel v Budapest odpelati ali na banhofu je opal policajam v oči te mladi

človek, kak je sem tam skakal. Najpredi su ga držali za švercara, a da su paklece širom zeli, rekel je da to nese svojemu gazdi v Budapest, a on je to kupil pre Vugrinca. Nato su ga mam zarezterali i ve teče preslušanje i kvizicija. Tak zgledi, da ima i pajdaše v tatbini. Od robe fali do 700 pegő vrednosti, kaj je med tem prodal.

Trsztenyak Gusztáv ima na dušnom spoznanju još i čuda drugih grehov. Med tem je obkral i svoju sestru. Brščas je tak, da je ovo zločesto delo i prveša nešterna zvršil za vreme zakmičenja, samo tak se vidi, da pozna štatariumske zakone, kajti to neče priznati. Ako se bar jeno takšo delo dokaže, onda te pokvarjeni zložinec dojde pred štatariumski sod.

Kontrola mlati

Ve kak je došel novi red nutri davanja, vlada se pobrigala i za to, da se po celom orsagu kontrolera, kak se mlati, te važen posej za kruh, zvršavle. Kontrolu mlati letos ne zvršavleju pre mašini postavljeni kontrolori, nego minister za obkruho naroda je postavil svoje ljudi, štiri imaju odprto zapoved. Zvun toga v celom orsagu su i žandari postavljeni v službu za kontrolu, jeli gospodari i gazdi mašin zvršavleju svoje dužnosti, štere zakon zahteva. De su se toga ne držali, tam su žandari gori stali i obtoženi su si, štiri su šteli zakona zigirati.

V občini Česény su žandari pre kontroli mlati prenašli, da je Széki Istvan gospodar tak odpelal od mašine svoje krušno zrnje, kaj je ne dal zapisati niti v mašinsku, a niti v gazdinsku knjigu. Prenašii su žandari i to, da se Széki Istvan z gazdom mašine, Cselenko Jánosom naravnal tak, da bo Cselenko odištel od mašine zatoga bo Széki zmlaćenu pšenicu del med ona vreča, štera su već predi bila vagjena i zapisana i tak si je štel napraviti skrito zrnje. Obtoženi su Széki Istvan gospodar, i Cselenko János mašinski gazda i njihov pomagač Csasznok János i bodo jako štrofani, a pšenicu su žandari zarezterali.

Ran tak je v občini Csurgó obtožen Vörös József gazda mašine, zato kaj je jenomu gazdi zmlatit pšenicu prez toga, da bi ju zapisal v gazdinsku knjigu.

Ovi prezdušni ljudi si nemreju premisliti, kak velkoga greha su napravili proti narodu i domovini. Kak bo soldat na fronti branil domovinu i kak bo delavec v fabriki delal, ako bodo gospodari kruha skrivali. Ako zahtevamo da nas soldacija brani od nepriatelja, onda nam je prva, dužnost, da je hranimo. Takše ljudi je treba najoštreše štrofati.

Komandant nemške podmorne ladje.

Megyimurci pazite!

Romari ideju v Búcsúsztentlászló augustuša 15-ga v nedelu, v jutro ob 5. vuri!

Službene cene za one robe, štere štacunari tržiju

Valaju v občini Csáktornya

bažol, beli okrogli, plitvi, dugi, črešnjovec, i jene farbe	kila	118 P.
bažol beli, prosti i gyungy	..	112 ..
.. pisani, mešani i saki drugi	..	108 ..
leča drobna	..	130 ..
.. srednja	..	140 ..
.. debela	..	160 ..
mak (semleti 20 fill. više)	..	280 ..
kumin	deka	44 ..
koriander	..	15 ..

Kromper po dnevnoj ceni.

luk	kila	34 ..
češnjak	..	98 ..
pšenični gres	..	138 ..
lina mela pšenična	..	134 ..
krušna mela pšenična	..	58 ..
hržena mela	..	58 ..
kruh	..	58 ..
žemla	saka	10 ..
Med	kila	540 ..
.. v flašaj 1/4 kg 141 P. 1/2 kg 276	..	550 ..
Cukor kristal kg 210 fini kristal	..	211 ..
.. mleti	..	213 ..
.. kockasti	..	216 ..
sol	..	56 ..
ocet 10%, prez flaše na meru	liter	128 ..
kvas	deka	04 ..
jejci friške	kila	450 ..
.. na broj veške od 55 gr. sako	..	24 ..
.. na broj manje od 55 gr.	22 ..
mleko liter	..	45 ..
vrhnje, nutri 16% masti liter	..	190 ..
sir, lojst	kila	120 ..
.. masten	..	150 ..
puter s stepki	..	920 ..

Hižne potrebe.

sopon za prati	10 deke	26 ..
.. ..	20 ..	52 ..
.. fini za hmivati	10 ..	72 ..
.. za decu	8 ..	86 ..
.. za podbrivati	7 ..	kocka 58 ..
.. ..	6 ..	okrogli 84 ..
prah za prati 1/2 kile	..	70 ..
.. .. s 1/4	36 ..

Špirituz za žgati.

21.5% na meru	liter	370 ..
.. v flaši	..	4 ..
.. ..	pol	206 ..
Petroljom liter	..	70 ..
Salicil v vrećici	4 gr.	10 ..
.. ..	9 gr.	20 ..
.. celofan kuverta	..	24 ..
Pergament	..	10 ..
sodabikarbona 5 gramov	..	12 ..

Sto od toga veške cene prosi, pogodi, ponudi ili zeme, bude štrofan po zakonu.

KAJ JE NOVOGA?

— **Smrtna nesreča v šumi jenoga gospodarja z Muraszerdahelya.** Dobranics Mátyása, 40 let staroga gospodarja z Muraszerdahelya je dostigla smrtna nesreča. Z Paphegya, poleg občine Szelenze je vozil drva. Pot je bil dosta strmi, i neje zapri kotače. Tak se pripetilo, kaj su kola odletela. V jenim mestu, de su kotači skočili, je Dobranics opal s kol doli i tak nesrečno, kaj mu je glava došla pod zadnji kotač. Teško naklajena kola su ga mam zaklala. Da su ga spod kotača vun zeli več je bil mrtev.

Mrtvo telo su dopelali v kapuru na cinturo v Muraszerdahelyu, tam ga je komišija pregledala. Za to smrtno nesreču nišči drugi neje kriv nego sam pokojni.

— **Vtopleni ljudi v Muri i Dravi.** Zandari z Muraszerdahelya su telefonski dali na glas državnomu tožitelu v Nagykanizsi, da je v hataru Alsóferencfalva, Mura hitila vun mrtvo telo jenoga, koli 60 let staroga moškoga. Kak stvar zgle-di, te nepoznati človek se pre kopanju vtopil.

Ran tak su i stridovarski žandari dali na glas, da su z Drave vun potegli mrtvo telo jenoga moškoga. Državni tožitel v Nagykanizsi je odredil, naj iščeju što su te vtopleniki i kak su se te nesreče pripetile.

— **Zrinyi kapela pre Szentilóni je postala Vitezki Grunt.** Lani na Sesvete je dva dni trpela parada, na šteroj su z velkom rodoljubnosti, prek dali Orsackoj Vitezkoj Stolici kapelu, de se familija Zrinyi zakapala i 120 klastrov gruita, šteri kočoj spada,

Parada je bila orsačka, kaj su govorili, čulo se i na radio, a i za kino su delali fotografije. Bila su tu velka gospoda od strane Vitezkoja Reda, a ve pak čujemo, da je Visokodostojni Gospon Guverner, kakti velki kapitan Vitezkoja Reda to kapelu s zemlom gori zel za Vitezkoja Grunta.

Kapela našega velkoga voditela grofa Zrinyi Miklósa je sveto mesto za sakoga magyara, a prem za nas megyimurce. Kak čujemo, Vitezka Stolica bo, čim bo to močogče, dala kapelu popraviti, kaj bo na vreden način dčila i glasila spomena našega velkoga soldačkoga voditela i pesnika.

— **Pak je bil oženj v občini Damása.** Občino Damása je letos več po drugoč pohodil črleni kokot, samo ve na sreču z manjšim kvorum. V nedelu popoldan se na skupnom dvoru Sztricssek Boldizsara i njegovih ketušov vužgal jen kup slame. Sigurno su se deca z ognjom igrala. Soseđa Vargek Ana je prva spazila ognja, na njen krič su ljudi skup dobežali i z vedrami ognja pogasili. Fejervergari su fletno došli, ali na sreču več su ne meli posla.

— **V Damása se zvalila raca s tremi nogami.** Na gruntu Dominiko Mátyása, v Damása se zvalila raca s tremi nogami. Celo selo hoda to čudno živinče glet, a mala racika si stem nikaj ne tere glava, nego veselo plava po mlaki z drugimi malimi racami.

— **Najpredi je štel skočiti prek granice onda pak podmititi stražu.** Czrncsecz Imre z Hétvezéra je štel pre občini Pusztata skočiti prek granice prek sakoga dokumenta, ali je naletel straži v roke, štera pazi na granici. Da su ga vlovili, onda je najpredi z 10, onda pak s 100 penőg štel podmititi stražare. Soldati su ga vlovili i odtirali v rešt. Ove dneve je bil sod v Nagykanizsi pred sodbenim stolom i dobil je tri mesece rešta. Sod je pod apelacijo. Neštérni ljudi si nikaj neznanju premisliti. Ne dosti kaj očejju greha napraviti proti zakonu, nego onda si još greha povekšaju z mitom, prem da znaju, da orsačka straža ima svoju svetu dužnost.

POZDRAV S FRONTE!

— **Berta Pál szakaszvezető, tábori posta K 478** činovnik v fabriki Hunnia s fronte pozdravla direkciju, činovnike, se delavce fabrike i se svoje prijatelji i dobre poznance.

Píše nam, da i na fronti čita naše novine Muraköz. Nas jako veseli, kaj naše novine tjam do fronte dojdou i neseju glasa s sladke naše domovine. Dobro bi bilo, ako bi i drugi naši ljudi, šteri imaju koga v soldačiji pošilali ta naše novi-

ne. Našim dečkam bi bilo na veselje, ako bi z doma kaj zavzedli

— **Pak ima Mura dva mrtve.** Malo da mině den, kaj nebi što moral v letnom kopanju alduvati svoje življenje. Ve pak se v Megyimurju v občini Muraszentkereszt pripetila smrtna nesreča.

Tomasics József z Bányavára se v toj velkoj vroćini kopal v Muri. Na jempot ga jaka voda zgrabila i odvlekla v globlinu. Potli su mu mrtvo telo našli. Dr Weinberger, doktor v Murasiklósu je mrtvo telo pregledal, a državni tožitel je dal dozvolu da se zakopa.

Kovacsics Alajos, Goricsanec Pal, Hatlak Antal i još neštérni su se v Muri kopali i na jempot su vidli da voda nosi proti njih srednje visoko, moško telo s serimi mostači. Te mrtve človek je več više dni ležal v vodi. Državni tožitel v Nagykanizsi je potrebno odredil.

GLASI JARAŠA PERLAK

— **Notarjuška sesija v Perlaku.** Notarjuši jaraša Perlak su augustusa 4-ga držali v občini Kotor svoju sesiju, na šteroj su bila respravljena važna pitanja obskrbe naroda i druge službene stvari. Predsednik je bil Dr Forintos Géza főszolgabíróv.

— **Popravili su varaške hiže v Perlaku.** Ve su izvršili popravke na varaškim hižam. Ova na štok lepa visoka hiža stoji na glavnim mestu v Perlaku. Ve kak su ju popravili i jako lepo polepsali, čuda donese k tomu, kaj ta velka obćina lepše zgle-di. Nutri su obćinske kancelarije, soldačka komanda, obćinski policaji, leventaiši, a zvun toga još i Dr Domjan Gyula fiskaliuš, ima tam svoju kancelariju.

— **Sadovje bodo sadili na gmajni v Perlaku.** Obćina Perlak ima velku gmajnu od 900 mekot, a drevja ga jako malo posejanoga. Poglavari su tak odredili, da bodo po malem, črez par let zasadili sadovje na 3 400 mekote. To je jako spametna stvar, sad denes jako čuda vala, kak to naši ljudi već vidiju, stoga se moreju lepi penezi vun zeti, samo je treba drevje čuvati i na brigi meti.

Gospodarstvo

Naredba za kupovati i popravlati obuteli

(Vidi pripivot v broju 31.)

Kak se prosiju i deliju cedule

Cedule za obutel fremati, popravlati i kupovati se tak deliju, da centrala za obutel, saki mesec z onoga, kaj je v magazinu, da na glas vicešpanu, da drugi mesec kulko črlenih cedul se bo moglo vun dati v varmegyiji za fremanu obutel, oglavi, topli, i kulko zelenih cedul za kupuvanje gotove obuteh. Vicešpan to rezdel med obćine i da na glas, drugi mesec kulko cedul se sme vun dati. Obćine smeju vun dati od črlenih cedul štiri petine, to je 80% za popravlanje (oglati, temple) a samo 20% a to je jena petina se sme vun dati za novu obutel.

V sakoj občini komišija za obskrbu deli te cedule po tem, kulko ga matriala, proti tomu nega apelacije.

Za tem onda poglavarstvo da vun cedule v onom redu kak su došle i pre tem se mora paziti na ovo:

1. Najpredi moraju dobiti obuteli oni, šteri su v kaksoj orsackoj, ili obćinskoj službi i ako nebi meli obutel, bi njihova služba zbog toga trpela.

2. V drugom redu oni, šteri prez obuteli nebi mogli voditi svoje gospodarske, ili mesterske posle, ili bi bili sprečeni v svojoj drugoj službi.

3. Trećić dojdou deca na red. Tu je treba paziti, da de ga već dece, mlajše dete more nositi obutel starešega deteta makar s popravkom oglavi i toplama. Tu je smeti cedule vun dati samo za decu i samo broja 23—38.

4. Onda dojdou na red drugi prositeli. Tu je treba paziti da je što dobil obutel i potplate,

kulko što nuca i treba je paziti na pravično redelenje.

Ne smeti vun dati cedule za detečje oglavi od broja 23—30 i za popravlanje papučov.

Za čizme i oglavi cedulu smeti vun dati samo onomu, šteri nikak nemire prez čizme svoju službu izvršiti.

Cedula vala samo v onoj varmegyije v šteroj je vun dana.

S zelenom cedulom je moći obutel kupuvati po celom orsažu. Trgovce mora obutel vun dati po onoj ceni i s kondicijami, kak je to minister za obskrbu naroda odredil.

Črlene i zelene cedule valaju do zadnjega, drugoga meseca, kak su vun dane. Či je cedula doli zišla podgušati ne moći.

Kaj je treba znati pre kupuvanju obuteli?

Na sakoj obuteli, makar s kožnatimi, ili z umetnimi potplati mora biti zapisano, što i de je obutel napravil, a zvun toga na obuteli prez kožnatih potplatov mora i to biti zapisano.

Na obuteli z umetnimi potplati mora biti nadrukana fabrička marka i samo takše potplate smeti za to ponucati, štere je minister za narodnu obskrbu odredil. Za obutel prez kožnatih potplatov mora trgovce (fabrikanti) poleg redovite nošnje dati pismenu garanciju za najmenje tri mesece.

Obutel s papernatimi potplati ne smeti delati niti tržiti.

Zvršeno.

Posli potli žetve

Potli žetve, pospravlanje i mlati, saki gazda se mora hapiti z jesenskim oranjem. Od službene strane su spomenuli naše gospodare, de bo de letošnji red nutri davanja zrna valal i za drugo leto i tak bodo mogli nutri dati krušno zrnje po katastrofom čistom dobičku. Nemre biti reći za to, kaj bi se nutri davanje zvršavalo na kakši drugi način, kajti to prepraviti i zrečunati je preveć velki posel i za to ga ne vremena. Zato naj se saki gospodar prepraviti nato i naj vodi velku brigu z jesenskim posli na svojoj oranoj zemli, kaj mu bude leži spunjavati svoje dužnosti nutri davanja.

Potli žetve ostane na zemli čuda dračvogova semena, to je treba mam podorati, kaj ne zide, a v jesen z globokom oratvom je moći drača do kraja siondat.

Izléses nyomatványok

gyorsan és pontosan

K É S Z Ū L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Több éves irodai gyakorlatlalt tisztviselőhatalember családí okokból Csáktornyára szivesen jönne állásba. Közel hat éve ügyvédi irodában dolgozik. Ajánlatokat: „Egy hónapi próba-idő“ jelgére a kiadóba kérek.

Kiszolgáló hölgyet cukrászdába lehetőleg magyar — muraközi nyelvtudással azonnali belépésre keresek. Mignon cukrászda.

Íscsem snajderskoga inuša s svojom hramom i kvarterom. Pitali v vurednistvo novin.

Dve breje prasice za prodati. Íscsem jeno-ga slugu i jenu deklu za gospodarske posle. Sa-farics György Csáktornya.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó

Felelős kiadó és lapfajadonos: Pecsnornik Ottó

Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya

Művészetért felel: Szécsen Antal